

Tenka črta med čudnim

Tiste dni, ko smo spremljali Kozjekovo nesrečo in čakali novic o poteku reševalne akcije, so se mnogi spraševali o smislu hoje v gore, o razlogih vrhunskih alpinistov za plezanje na visoke in nedostopne cilje. Bilo je tudi veliko precej žaljivega pisanja na spletnih forumih. So alpinisti res taki norci? Smo zaljubljeni v gore res čudaki? Ali tega današnji potrošniški, »virtualni« človek res ne more razumeti? Ali moramo res pri vsaki nesreči, ki je že sama po sebi boleča, pokazati svojo najtemnejšo plat in natresti še soli na rano?

Zase priznam, da sem gorniški zanesenjak, torej »čudak«. V gore hodim od malih nog, lahko rečem, da živim z njimi. Pokazale so mi pot in smisel. Pa bom poskusil na kratko razložiti še negornikom, kaj vse mi dajejo gore.

V njih doživljam predvsem stik z naravo. Iz mesta moramo dobesedno pobegniti, da ga najdemo. V gorah pogosto vlada tista prvobitnost, ki je v dolini ni več. Kako se razveselimo, ko v daljavi zagledamo radovednega gamsa, ki ga v mestu lahko vidimo le še v živalskem vrtu! V okolju, ki nas pomirja, se lahko spočijemo in si nabereemo novih moči. Gore nam krepijo tudi zdravje, saj nas

prisilijo h gibanju, za katero je v mestu včasih težko najti prostor (in čas!).

Vzpon na goro zahteva napor, za vrh se moramo krepko potruditi. Včasih nas kaka zahtevna gora toliko zasvoji, da se ji še bolj posvetimo. Težko doseženi cilji imajo v naših očeh večjo vrednost in težo. Da bi se morali za kaj toliko truditi, v vsakdanjem življenju skorajda nismo več vajeni, saj smo – priznajte – razvajeni; brez težav se pripeljemo skoraj kamorkoli in dobimo (kupimo) pravzaprav vse. Gora nas lahko tudi zavrne in zaradi različnih razlogov ne dosežemo vrha. Tako se moramo spopasti s spoznanjem, da nam ni vse dosegljivo, kar krepki osebnost, pa tudi vztrajnost in voljo za doseg cilja.

Gore spodbujajo družabnost in utrjujejo prijateljstvo, ki ju pri vsakdanjem hitenju in na delovnih mestih pogrešamo. V planinskih kočah se večkrat nasmejimo ali kakšno zapojemo, drugje pa le še redko. V gorah si pomagamo, smo bolj nesebični in »pozitivno naravnani«, o čemer je sicer zdaj moderno (samo) govoriti. S tistim, s katerim se navežeš na vrh, pa si še več kot prijatelj; vrh pomeni trdno vez, zaupanje, ki ga »v dolini« ali »v mestu« pogosto ne najdemo več, prej nasprotno.

Gore nas naučijo skromnosti in odrekovanja (sploh še vsi vedo, o čem govorim?). Če na poti ni koč, si

in čudovitim

odvisen od samega sebe, od tega, koliko imaš s seboj. Če imaš premalo, lahko upaš na pomoč drugih, če tudi drugi nimajo, deliš z njimi. Kadar se zbudim po zimskem bivakiranju med vsakoletnimi tečaji alpinistične šole, sem vesel, da mi čaj v termovki ni zmrznil, kaj šele, da bi bil topel, doma pa bi zanesljivo nergal.

Gore nas, kot rečeno, učijo tudi pomagati drugim. Vse, česar smo se alpinisti naučili ali so nas naučili drugi, predajamo v alpinističnih kolektivih naprej, novim rodovom. Kot planinski vodnik sem na več sto vodenih turah pokazal vrsto zanimivih poti po gorah, ki so udeležence navdušile in navdale z veseljem, seveda pa sem zadovoljstvo čutil tudi sam. Na vsakoletnih gorniških tečajih številnim ljubiteljem gora odkrivam zahtevnejši gorski svet; mnogim sem odpihnil strahove in v veliko veselje mi je, ko jih srečujem vsepovsod v hribih, tudi v stenah. Gorski reševalci pa smo najbolj zadovoljni, kadar v dolino pripeljemo človeka, ki smo mu pomagali ali mu celo rešili življenje.

Meni ukvarjanje z gorami pomeni tudi raziskovanje in ustvarjanje. Pred novimi cilji čutim prijetno notranjo napetost in neizmerno uživanje v odkrivanju novega, pisanje vodnikov pa je svojevrstno ustvarjanje, ki daje zadovoljstvo tako uporabnikom kot tudi meni.

Ne nazadnje je pot v gore tudi pot k sebi. Med dolgotrajno hojo, včasih v dolgih nočnih urah in na samotnih

poteh je veliko časa za razmišljanje, za ukvarjanje s seboj, za meditiranje, ki ga sicer nimamo na pretek. Posebno plezanje je lahko neverjetno soočenje s samim sabo; to je poglobljen pogled vase, ko se tudi vprašaš, koliko si zaupaš. Podobno je v stiskah, ki jih lahko povzroči huda ura, nesreča, ko se zaplezaš, izgubiš ali kaj podobnega. Takrat se naučiš samoobvladovanja, zbereš se in trezno, včasih prav domiselno iščeš poti iz zagate.

Sprašujem se, kakšne so prednosti »doline« in »mesta«. Jih je sploh kaj? Kaj, ko bi se tisti, ki se žaljivo oglašajo na spletnih forumih in se skrivajo za izmišljenimi imeni, raje podali v naravo, tudi v gore, se tam naužili svežega gorskega zraka, zbistrili svoje misli in umirili strasti? In pomislili, da sta »čudovito« in »čudno« sestrski besedi. Da ne bi ene uporabljali samo zase in druge za »čudake«. Za slabe ljudi imamo druga imena, tisti, ki so samo drugačni, morebiti mnogo boljši od nas, pa niso (samo) čudni, ampak so mnogi (tudi) čudoviti.

Vladimir Habjan 📖 Zvone Kosovelj